

**CZŁONEK ZARZĄDU
ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH**

N 1 E. Wiśniewska

B. Walczyński

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
KANCELARIA GŁÓWNA
Data wpływu: 2017 -11- 20 -15-
Warszawa, dnia 17 listopada 2017 r.
DUS

991100/0230-121/2017/SK

UNP 2017-00337345

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
KANCELARIA OGÓLNA
Data wpływu: 2017 -11- 20 -12-
nr z rej. RKP 108770/17

**Pan
Marcin Zieleniecki
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej**

Stanowcy Panie Ministrze,

Zakład Ubezpieczeń Społecznych otrzymał z Kancelarii Sejmu rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw w celu zaopiniowania. Projekt ten, pomimo stanowiska Zakładu wyrażonego w piśmie z dnia 11 października 2017 r., znak 991100/0230-121/2017/SK, skierowanym do Ministerstwa Finansów, określa wejście w życie projektowanej ustawy na dzień 1 stycznia 2018 r. Dlatego też pragnę ponownie wskazać na ryzyka jakie niesie ze sobą tak krótki okres vacatio legis w zakresie implementacji proponowanych rozwiązań do systemów informatyczny Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Dokonana analiza wykazała, że wejście w życie projektowanej ustawy od dnia 1 stycznia 2018 r. wymusza wprowadzenie zmian w zakresie obsługi poboru i rozliczania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w wariantcie doraźnym, co obarczone jest wysokim ryzykiem wdrożenia oraz ograniczonymi możliwościami testowania zaimplementowanych zmian.

Harmonogram wprowadzania tych zmian, skonstruowany w oparciu o rozwiązania zapisane w projekcie ustawy przekazanym do Sejmu, zakłada:

- 1) przeprowadzenie zlecenia dodatkowego w ramach Umowy utrzymaniowej – do 24 listopada 2017 r.;
- 2) weryfikację przez wykonawcę bibliotek (w tym ewentualne poprawki) oraz weryfikację aktualizacji programu Płatnik – do 15 grudnia 2017r.;
- 3) testy rozwiązania u wybranej grupy płatników – w terminie 18-22 grudnia 2017 r.;
- 4) weryfikację i wprowadzenie poprawek – do 31 grudnia 2017 r.;
- 5) gotowość I etapu – na 1 stycznia 2018 r.

Oznacza to, że w miarę bezpieczne przeprowadzenie modyfikacji w zakresie poboru i rozliczania składek wymaga, aby do 24 listopada 2017 r. zostało potwierdzone, że w projektowanej ustawie w tym zakresie nie zajdą zmiany mające wpływ na ich obsługę.

Pragnę wyjaśnić, że wdrożenie projektowanych przepisów w wariantcie doraźnym w szczególności nie przewiduje zniesienia w systemie reguł weryfikacji przekroczenia górnej rocznej podstawy wymiaru składek. Obsługa pełnego poboru składek zostanie zapewniona poprzez wprowadzenie w słownikach odpowiednio wysokiego limitu rocznej podstawy wymiaru na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Wprowadzenie zmian w słownikach wymaga około 2 miesięcy (dotychczasowy czas niezbędny do wdrożenia zmiany). Zmiana będzie polegać na:

- 1) podwyższeniu limitu parametru górnego ograniczenia składki emerytalnej i rentowych w systemie informatycznym do kwoty xxx xxx xxx;
- 2) wprowadzeniu dla obszaru dochodów zmiany w słowniku w aplikacji SL poprzez zmianę definicji parametru. Algorytm obecnie automatycznie wylicza górną granicę ograniczenia trzydziestokrotności na podstawie danych słownikowych dotyczących prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w roku przyjętego do ustalenia trzydziestokrotności. Modyfikacja słownika będzie polegała na tym, aby parametr górnej granicy trzydziestokrotności był „ręcznie” uzupełniany (likwidacja automatycznych parametrów wyliczeniowych). Zmiana możliwa do wykonania przez Zakład (bez zmian funkcjonalnych realizowanych przez wykonawcę zewnętrznego);
- 3) zmianie parametru w dedykowanym słowniku dla obszaru świadczeń krótkoterminowych.

Jednocześnie pragnę poinformować, że wdrożenie projektowanych przepisów w wariantcie kompletnym od 1 stycznia 2018 r. nie jest możliwe ponieważ wymaga odpowiedniego *vacatio legis*, umożliwiającego wprowadzenie w systemie szeregu zmian znoszących reguły weryfikacji i obsługę spraw związanych z przekroczeniem górnej rocznej podstawy wymiaru składek. Minimalny okres potrzebny na dostosowanie systemu informatycznego w ramach tego wariantu to 9 miesięcy, przy czym wprowadzenie zmian powinno nastąpić od nowego roku kalendarzowego. Modyfikacja w tym wariantcie obejmuje co najmniej 10 modułów w systemie KSI i polega na:

- 1) wyłączeniu weryfikacji podstawy wymiaru składek, tj. zerowania w komplecie dokumentów rozliczeniowych postawy i składek za miesiąc po przekroczeniu trzydziestokrotności;
- 2) zniesieniu badania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (algorytm bada ewidencję podstaw ER, sumuje korekty i bada łączną podstawę na podstawie dokumentów przekazanych przez poszczególnych płatników);
- 3) wyłączeniu aplikacji interakcyjnej (13.1.10) z eksploatacji, służącej terenowym jednostkom Zakładu do weryfikacji i obsługi spraw związanych z trzydziestokrotnością;
- 4) wprowadzeniu modyfikacji w zasadach waloryzacji składek na kontach ubezpieczonych oraz zniesieniu ograniczenia w przekazywaniu składek do OFE;
- 5) modyfikacji zasad ustalania składki należnej OFE;
- 6) modyfikacji budowy salda i subkonta ubezpieczonego;
- 7) modyfikacji tabelarycznego układu konta ubezpieczonego;
- 8) usunięciu obsługi wniosku o ustalenie 30-krotności;
- 9) modyfikacji aplikacji wspierającej płatników w obsłudze oraz przekazywaniu dokumentów ubezpieczeniowych do Zakładu (aplikacja e-płatnik);
- 10) wyłączeniu reguł weryfikacji podstawy wymiaru składek dotyczących trzydziestokrotności, w Programie Płatnik (komunikat o przekroczeniu rocznej granicy);
- 11) zmianie w tworzeniu dokumentów ubezpieczeniowych za osoby pobierające zasiłki macierzyńskie i zasiłki w wysokości zasiłku macierzyńskiego i ustalaniu podstawy wymiaru zasiłków.

Oprócz zmian związanych z obsługą poboru i rozliczenia składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, w zakresie świadczeń emerytalnych (tzw. stara emerytura) lub rentowych należy również wprowadzić modyfikacje w systemach świadczeniowych.

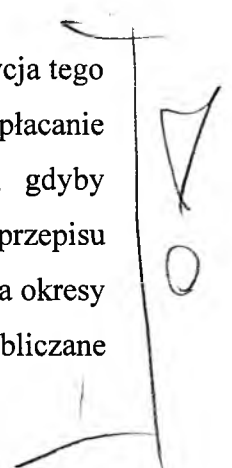
W przypadku wejścia w życie przepisów znoszących limit górnej rocznej granicy podstawy wymiaru składek od stycznia 2018 r., zmiany w systemach świadczeniowych będą musiały być wprowadzone od stycznia 2019 r. (we wnioskach z 2019 r. będzie można uwzględnić w podstawie emerytury lub renty zarobki/przychody stanowiące podstawę wymiaru składki z 2018 r.).

Zmiany będą polegać na:

- 1) wyłączeniu algorytmu ograniczającego do 250% wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w przypadku przyjęcia do obliczenia podstawy wymiaru emerytury-renty przychodów stanowiących podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osiągniętych wyłącznie po wejściu w życie ustawy;
- 2) wprowadzeniu algorytmu do liczenia cząstkowego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty w odniesieniu do osób, które osiągały przychody stanowiące podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne lub na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zarówno przed jak i po wejściu w życie ustawy;
- 3) wprowadzeniu mechanizmu wyboru odpowiednich algorytmów liczenia wskaźników podstawy wymiaru dla określonych grup uprawnionych;
- 4) uwzględnieniu w decyzjach przyznających i przeliczających świadczenia:
 - a) aktualizacji podstaw prawnych;
 - b) prezentacji wskaźnika wysokości świadczenia;
 - c) modyfikacji istniejących tekstów wymiennych;
 - d) dodaniu nowych tekstów wymiennych;
 - e) modyfikacji treści załącznika (WWPW1) wysyłanego wraz z decyzją „obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru”.

Jednocześnie Zakład chciałby zwrócić uwagę na treść projektowanego art. 19. Zgodnie z przedmiotowym przepisem do składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, za okresy przed dniem wejścia w życie powyższej ustawy, stosuje się przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu dotychczasowym. Powyższe zasady, w zakresie opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za okresy przed dniem wejścia w życie ustawy, powinny dotyczyć również byłych funkcjonariuszy służb mundurowych, prokuratorów, sędziów, żołnierzy zawodowych, z uwagi na wygaśnięcie stosunku służbowego (lub innego tytułu zaopatrzeniowego).

Biorąc pod uwagę powyższe, Zakład interpretuje przepis w ten sposób, że dyspozycja tego przepisu przejściowego obejmuje również powyżej wymienione osoby, których opłacanie składek regulowane jest w tzw. pragmatykach służbowych. W przypadku, gdyby Ministerstwo nie podzielało powyższego poglądu, zasadna jest zmiana przepisu przejściowego, tak aby składki należne po dniu wejścia w życie ustawy, ustalone za okresy przed dniem wejścia w życie ustawy za powyższą grupę osób, były obliczane z zastosowaniem ograniczenia kwoty rocznej podstawy wymiaru tych składek.

Ponadto należy zauważyć, że konsekwencją projektowanych zmian powinna być nowelizacja rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 2236, z późn. zm.).

Z poważaniem

CZŁONEK ZARZĄDU

[Signature]
Marek Jedyński